

Aug 9186

-

9199

DUX VICTORIARUM

CELSISSIMUS ILLUSTRISSIMUS ac EXCELLENTISSIMUS

DOMINUS

D. NICOLAUS

FIERLEY

Castellanus Cracoviensis

Supremus Exercituum Regni Poloniæ Imperator.

de Crucigeris triumphans

PUBLICO SPECTATORIS APPLAUSUI

à Perillustri Scholæ Grammatices Juventutis

Triumphalium ejus actionum representatione propositus,

&

HONORI

ILLUSTRISSIMI & EXCELLENTISSIMI DOMINI

D. JACOBI

FIERLEY

Capitanei Mucaroviensis

Castellanidæ Camenecensis

Unici Domus suæ Decoris

Magnæque spei Adolescentis

CONSECRATUS

Annô quo Dominus Exercituum infereas potestates
debellavit.

I 7 2 7.

Die Junii.

In Collegio Sandominiensi Societatis JESV.

THE NEW YORK
LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 N. 5TH ST. NEW YORK, N.Y.

Aug 9 193

ILLUSTRISSE EXCELLENTISSE CAPITANEE

AMplum gloriæ theatrum, quia Prosapiæ
Tuæ auctum decoribûs, se Tibi pandit. Il-
lustrissime Domine. Regnò scilicet Polo-
niæ, exterisque diffusam Provinciis FIER-
LEIANI Nominis maiestatem, conspectui Tuo sisti-
mus, ut simul Nominis, virtutumque Hæres CAPI-
TANEE Maximos Majores adæques gestis, & vel
ideo, quodvis meriti altum (ut publica de Te exspe-
ctatio pollicetur) excedas. Antecessoribus Tuis elo-
gia litabimus, quorum acta continuum omnium Rei-
publicæ Ordinum fuerunt elogium. Loquemur illos,
quos Regni loquuta tranquillitas, quos Comitia con-
siliò primos, Fama Triumphorum secundissimos, in-
tricata Provinciarum negotia Pacificatores, Libertas
Legum vindices, Principum, Regum effata, pace, ac
bellò maximos celebrârunt. Non tamen singulorum
rectè acta ad calculū invitabimus: quis enim Olympò
feriem stellatā, aut Ærythræi gemmas exactis definiat
numeris? Eum, quā Trabeatum Procerum, quā trium-
phalē Heroum Ordinē, Domus Vestra protulit, ut ipsa
Nominum enarratio complures fatigaret dies, ac an-
nos, & singulis ævum succumberet millenum. Illa
enim egerunt, quæ de omni temporum panegyri tri-
umphent, & ut ut desudans in laudando ætas ingenuè
fateri cogatur, se tantis imparem encomiis. Unum di-
ctione

atione attollimus, & in hoc omnes Prædecessores
Tuos, qui scilicet cunctorum compendium Ducum
Gradivus, Senatorum Regni Princeps, animavit Hero-
um pectora, triumphos redimuit Celsissimus NICO-
LAUS FIERLEY Castellanus Cracoviensis, supremus
Exercituū Regni Imperator, Abavus Tuus. Ducalis
illius Clavæ imperia prævolabant Victoriæ, ad Classi-
ca saliebant palmæ, Pax, & Publica tranquillitas, hoc
Ductore, triumpharunt, ut ad prætervectarum ætatum
invidiam fuerit Fortunæ Dux, & Regni Mars. Illo co-
ram, bellorum infausta ruerunt, quievère turbida,
sedatæ tricæ, hostiles conticuère fremitus, Borussici,
Geticique murmura Gradivi, altum siluerunt. In Co-
piarum computo triumphos totidem, quot Heroas
legit; Hectores, Alcidas, Camillos, sub NICOLAI si-
gnis militasse dixerim; quibus primus ad certamen
passus, adiit certaminis coronam, gestientis Regni
plausum. Nec minus in senatu vicit omnium sensum
consilii robore, auream iniecit compedem animis,
tenuitque catenata Civium corda in suæ obsequium.
suadæ Hercules fortunatior. Memoro plures? Gran-
dem Procerum Senatum, plenos Ducum, Legionario-
rum Exercitus, necessum foret eloquiō comprehen-
dere. Innuisse suffecerit; Clavæ Regni FIERLEIO-
RUM rotatæ manibūs probarunt Alcidas. Palmæ ho-
stibus ereptæ, Vestris implantati laureis, extranei quo-
que Polonis, campi. Ducti in Triumpho Duces, Mar-
chiones Borussicæ sub Vestra Trophæum Gloriæ, Geti-
cis funeribus impressæ clades, Vestra sunt Panegyris,
stylō sublimi, quia triumphali in hostium cervicibus
exarata. Vobis proinde perpetuis fascibus devinctus
honor militat. In Illustrissimæ Domus coronamenta
excrevère laureæ, Dignitatum tæniæ, quot nec Do-
donam inumbrant folia. Primatiales Tyaras, Palati-
nas

nas Curules, Pofnanienses, Płocenses, Luceorienes,
Premiſſienſes, ſexcentasque alias Infulas refero? Cō-
cilium, ac Senatum conſtituunt non unum. Nulla
demum quā Civilis, quā Bellica, quā Senatoria evi-
ruit vitta, quæ Veſtrum non coronârit Nomen; nul-
la eminuit Dignitas, quæ FIERLEIANAM Proſa-
piam, tanquam Honorum Regiam non tenuerit. Do-
mus Veſtra Natale Purpurarum ſolum, celſiſſima ſum-
morum in Regno Titulorum colonia. Quōd ſi con-
ſanguineas recenſeam Trabeas? Poloniam totam una
complectitur Domus Veſtra in MIELECCIIS, TENCZY-
NIIS, OSSOLINIIS, MNISZCHOWIIS, PRZYIEMSCIIS, TARNO-
WSCIIIS, LESZCZYNIIS, DANIŁOWICIIS, ZAMOYSCIIS, POTOC-
CHIS, LIGĘZIIS, SAPIEHIS, KORYBVTHIIS, RADIWILIIS, TAR-
ŁONIBVS, LVBOMIRSCIIS, WIEŁOPOLSCIIS, CHOMENTO-
WSCIIIS, LANCKORONSCIIS, KALINOWSCIIS. Per tot Faſces,
& Magnatum Lechiæ Curules in Te deſcendit Glo-
ria Nominis FIERLEJANI, decorum, ac Virtu-
tis Hæredem. Ad hæc Dignitatum culmina, Majo-
ribus Tuis, & Tuæ paria indoli adoleſce, Juven-
tutis Polonæ Princeps Flos JACOB. Neque no-
ſtram ludunt exſpectationem Magna futuræ Celſitu-
dinis Indicia: mite imprimis ingenium, mens demif-
ſione ſublimis, oris affabilitas ad gravitatem compo-
ſita, & Virtutis Amor; quem Aviaæ Tuæ, Illuſtriſſi-
mæ de TARŁONIIS LANCKORONIAE Caſtellanæ
Radomiensis, nec non Illuſtriſſimæ ELISABETHÆ TAR-
ŁONIAE Magni Cancellarii Filiae pleni favores, & vel-
ut in Cæleſtium Gratiarum ſinu educatio inſtillat à te-
neris, morumq; innocentia, velut primæ ſemper, ad
Principes titulos candidatæ innutrit. Accedit Illu-
ſtriſſimorum Ducum CHOMENTOWSCIORUM benevo-
lencia. STANISLAUS Belli Gloriam, Nomini ac meritis
nativam, in Gradivi honores, DOROTHEA, Tutelares
Roſas in præſagium exhibet purpurarum. Nec non

Illustrissimæ de LANCKORONIS Castellanae Camene-
censis, hodie KALINOWIÆ, ANNÆ, Maternum, Gra-
tiis congenitum Nomen plenos favores, Tibi veluti
virtutum Omnium Gratiano, acclinat in Tæniam.
Illustrissimus JOSEPHVS KALINOWSKI Ducum sanguis,
Vexillifer Haliciensis, Tui Amore Patrem spirat,
& Te etiam sub JACOBI Nomine, optat JOSEPHVM,
hoc est ad Principes Dignitatum Apices Accresce-
tem. Non minùs Illustrissimi quoque LANCKORONII,
alter Castellanus Gostynensis, nunc Areopagi Re-
gni Aristides, alter Capitaneus Stobnicensis, nec-
non STANISLAVS, Castellanides Radomiensis, A-
vunculus Tuus, Consanguineos congerunt titulos,
ut emineas. Eminabis, grandem allevaturus mæro-
rem, qui post ferales ruinas Illustrissimi Progenito-
ris Tui, pressit FIERLEJANAM Domum. Camene-
censis ille Castellanus, primum lapidem Honorum
Regiæ jecerat, Tuis consummandam meritis reli-
quit. Votis annuite Superi ! per Tuos demum
Titulos confurgat moles alta, Scipionibûs, Curu-
libûs, Clavis, & quibûsvis Dignitatibûs ornatif-
sima. Vive CAPITANEE, Domus Illustrissimæ spes
maxima, Senatûs expectatio, Dignitatum
Omnium Votum, & Corona.

*Laus Deo
&
Honor*

ARGUMENTUM.

Nicolaus FIERLEY, Castellanus Cracoviensis, summâ Generis excellentiâ magnus, Senatoria dignitate major, bellica dexteritate maximus, docuit, sibi triumphos parere, postquam à Sigismundo I. Rege Poloniæ, supremus Exercituum Regni Imperator declaratus, motis adversus Crucigeros Castris, profligatisque eorum exercitibus, devicto Alberto Marchioni Brandeburgico, supremo protunc Magistro Crucigerorum, Ducis Prussiæ titulum imposuit, fidemque Regis Sigismundi cõegit sequi. Cromerus.

Mikołaj FIERLEY, Kąsztelan Krakówki, nie mniej wspaniałą wysokiej Parentelii rodowitością; iako Senatorikey Godności honorem, y innemi talentami cnot swoich ozdobiony, osobliwie jednak cnotą odważnych Rycerzów Kąwalerską, Hetmanem Wielkim od Zygmunta I. Króla Polskiego uczyniony, wyprawiawszy się z wojskiem przeciw Krzyżakom zbił ich z Naywyższym ich Wodzem Margrabia Brandeburskim, który przysiągłszy wierne poddaństwo Królowi Polskim, y ich na zawsze być hołdownikiem, od Króla Zygmunta wziął inwestiturę na Xięstwo Brandeburskie, y zawać się począł Książciem Pruskim. Kromer.

ANTIPROLOGUS.

Polonia tum æris inclementiâ, tum hostium exterorum armis impetita, à Genio Illustrissimæ FIERLEIORUM Domus defenditur, proinde & Corona Regni præceps ab alto prolabens, turd LEOPARDI fulcitur Capite.

Polska to dżdżystych y piorunujących obłoków niepogoda, to postronnych nieprzyjaciół inkursyami ucisniona, Kąwalerską iasnie Wielmożnych FIERLEIOW Domu obroniona zostaje dzielnością dla czego Polska Korona z góry upadająca szczęśliwie y bezpiecznie wspiera się y polega na Głowie LEWARTIA.

PROLOGUS.

Inductio 1ma.

Sigismundum Regem fatis Supremi Ducis Exercituum mæstum Mars solatur, suadetque Regi conferendam Clavam Celsissimo Castellano, eum elogiis deprædicans. Rex votis annuit.

Zygmunta Król z śmierci Hetmana Koronnego melancholiczny odbiera konsolacya od Marsa pãnegirykami wyrażającego iasnie Oświeconego Kąsztelana, y z tego porady iasnie Oświeconemu Kąsztelanowi Wielką Buławę konferuje.

Inductio 1da.

Inter gratulatorios Ducalis Clavæ applausus Duci Celsissimo, milites à Marchione Brandeburgico in necem ejus submissi, simulant se fugere Tyrannidem Marchionis, sed meditati criminis rei convicti morti adjudicantur.

Przy powinszowaniach I. O. Kąsztelanowi Hetmańskiej Buławy, żołnierze od Margrabi Brandeburskiego na zabicie I. O. Hetmana subordynowani przychodzą, zmyślając ucieczki swojej przyczynę tyranię Margrabi. Lecz potym za wydaniem się tej konjuracyi na śmierć skazani

Inductio 3tia.

Dux Celsissimus iratum plenus, accingit se se oppugnandæ Urbi Prussicæ, quæ metu fortitudinis ejus adacta deditur, & Legatos mittit ad fædus æternum paciscendum.

Iasnie O. Hetman pełny mściwego gniewu o zdradzie Prusaków przeciw sobie popełnionej, idzie do dobywania Pruskiego miast, które się mory tego obawiając sprzeciwić, poddać się, y Pokorę wysłać o pokój prosząc.

Inductio 4ta.

Fama Celsissimi Ducis nomen deprædicat. Marchio Fama Ducis invidus, contra fædus initum jurat in perniciem Polonorum, ac quieti indulget, cui in somno repræsentatur Pygmæorum pugna. Marchio expectatus, somniis factorum bellicorum prælagis terretur, nihilominus à suis animatus, milites expedit ad Poloniam vastandam.

B A

Stawa

Se Zaudandus homoduci Imaginem

Sława I. O. Hetmana Imię głosi, który zawisły Margrabia przeciwko zawartym paktom przysięga na zgubę Polskii, y zaśypiającemu we śnie reprezentując wojnę Pigmejczyków z żorawiami. Margrabia porwawszy się ze snu niedobre zabierając sobie przyszłych sukcesorów wojennych omen z widzenia przez sen, trwożył się, lecz od konsyliarzów swoich animowany, wysłał żołnierzy, aby ogniem y mieczem Polskę postofyli.

Inductio 5ta.

Desertur ad Regem vastantium Poloniam Crucigerorum rabies, & rupta fœdera. Rex bellicam expeditionem contra Prussos illico committit Duci Celsissimo. Dux Celsissimus praeliminarem certamini militis exercitationem instituit.

Odbiera Król nowinę o spustoszeniu Polskii przez Krzyżaków, y o zerwaniu pokoju; y zaraz na wojenną przeciw Prusom ekspedycją wysłał I. O. Hetmana, który Officierom Cudzoziemskiego Wojska przykazuje, aby żołnierze, nim pójdą na wojnę, prywatnie ćwiczeni byli.

Inductio 6ta.

Infaustus Prussorum cum Polono exercitu conflictus.

Krzyżacka z Polakami kampania, na której Krzyżacy przegrali.

Inductio 7ma.

DUX Celsissimus ex acie redux Regis sistit conspectui Albertum Marchionem, & ad mensam regali epulâ instructam saltu scenico recreatur. Marchio verò inclusus carceri gemit.

Fasnie O. Hetman powracający szczęśliwie z Kampanii sławi przed oczyma Króla, zwyciężonego Margrabie, y na Królewską ucztę zaproszony skokiem śiesz się koryzańskim. Margrabia zaś do więzienia wtrącony lamentuje.

Inductio 8va.

Marchio, suâsu Ducis Celsissimi, à Rege Princeps Prussiae creatur, & fidelitatis præstat iuramentum.

Margrabia za instancją I. O. Hetmana uwolniony z więzienia bierze od Króla Inwekturę na Księstwo Pruskie, przysięga ztwierdzać, że będzie na zawsze Królów Polskich hołdownikiem.

Inductio 9na.

Polonia adveniens, Duci Celsissimo triumphos instruit, ac tam illi, quàm toti Illustrissimæ FIERLEIORUM Domui perenni cultu se dicit mancipatam, quòd ex hac Domo Consilio Senatores, præstò armis Duces adfuerint.

Polska I. O. Hetmanowi tryumfalnie applaudując, tak iemu samemu, iako też y całemu I. W. FIERLEIOW Domowi wieczna obligacja deklaruje się być dewinkowana, że iey z tego Domu, częścią poważną radą Senatorowie, częścią orężem Waleczni Hetmani obronę przynieśli.

C H O R U S.

Æternitatem in perennatura Gloria Illustrissimæ Domui apprecatur.

Nieskończonego terminu w wiekopomnej Sławie życzy Iasnie Wielmożnemu Domowi.

E P I L O G U S.

Ad M. D. G. B. V. S. L. O. C. H.

